

PARTIKULÁRNÍ ZÁKON BRNĚNSKÉ DIECÉZE

2.1 Povinnost závěti

ACEB 05/2007 – čl. 11 – str. 42

§ 1

Biskup, kněz a jáhen-kandidát kněžství, který je inkardinován v brněnské diecézi, je povinen mít sepsanou platnou závěť.

§ 2

Místo uložení závěti je u kancléře kurie, který zodpovídá za uchovávání zapečetěné závěti. V případě, že závěť je uložena u státního notáře, doloží se kancléři kurie doklad o místě uložení závěti.

§ 3

Pro vyhotovení závěti a dalších náležitostí spojených se závětí se zachová vše, co je obsahem instrukce *Vyhotovení závěti pro duchovní v Brněnské diecézi*.

INSTRUKCE O VYHOTOVENÍ ZÁVĚTI PRO DUCHOVNÍ V BRNĚNSKÉ DIECÉZI

Čl. 1

Základní ustanovení

1. Podle tohoto partikulárního ustanovení se řídí duchovní, v tomto smyslu jen biskupové, kněží a jáhni-kandidáti kněžství, inkardinovaní do brněnské diecéze (dále jen „*duchovní*“ nebo „*zůstavitel*“).
2. Všichni, o nichž pojednává odst. 1. tohoto článku, vyhotoví ke dni jáhenského svěcení nebo inkardinace do brněnské diecéze poslední vůli neboli závěť, platnou i podle občanského práva, a uloží ji u kancléře kurie, který zodpovídá za uchovávání zapečetěné závěti. V případě, že závěť je uložena u notáře, doloží se kancléři kurie doklad o místě uložení závěti.
3. O způsobu přenechání majetku pro případ smrti je duchovní oprávněn rozhodnout svobodně, při zachování kán. 282 § 2 CIC.¹
4. Svoji poslední vůli může duchovní kdykoliv odvolat nebo změnit či nahradit jinou, při zachování odst. 2 tohoto článku.
5. Velmi se doporučuje, aby všichni, o nichž pojednává odst. 1. tohoto článku, pořídili závěť respektující tuto instrukci u notáře ve formě veřejné listiny – notářským zápisem.²

Čl. 2

Pořízení závěti

1. Závěť může být napsána vlastní rukou, nebo zřízena v jiné písemné formě za účasti svědků nebo ve formě veřejné listiny. Je možná i závěť, která nevyžaduje písemnou formu – jedná se o závěť s úlevami, tzv. privilegovaná závěť (viz dále).
2. Není-li zřejmé, který den, měsíc a rok byla závěť pořízena, a pořídil-li zůstavitel více závětí, které si odporují, nebo závisí-li jinak právní účinky závěti na určení doby jejího pořízení, je závěť neplatná. (§ 1494 NOZ³)
3. Zůstavitel nemůže povolání dědice světit jinému, ani poříditi společně s jinou osobou. (§ 1496 NOZ)

Čl. 3

Vlastnoruční závěť

Vlastnoruční závěť musí být vlastní rukou napsána a podepsána. (§ 1533 NOZ)

Čl. 4

Závěť se svědky

1. Závěť, kterou zůstavitel nenapsal vlastní rukou, musí vlastní rukou podepsat a před dvěma svědky současně přítomnými výslovně prohlásit, že listina obsahuje jeho poslední vůli. (§ 1534 NOZ)
2. Svědek se podepíše na listinu obsahující závěť; k podpisu zpravidla připojí doložku poukazující na jeho vlastnost jako svědka a údaje, podle nichž ho lze zjistit. (§ 1539 odst. 1 NOZ)

Čl. 5

Závěť s předčítatelem

1. Je-li zůstavitel nevidomý, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, která musí být nahlas přečtena svědkem, který závěť nepsal. Zůstavitel před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli. (§ 1535 odst. 1 NOZ)

---

¹ **Kán. 282 § 2 CIC:** Majetek, který nabyli při vykonávání církevní služby a který jim zbývá, když se postarali o slušné živobytí a splnění všech povinností svého stavu, nechť ochotně použijí k dobru církve a na charitativní účely.

² Veřejná listina je listina vydaná orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci nebo listina, kterou za veřejnou listinu prohlásí zákon (§ 567 NOZ).

³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále jen „NOZ“.

2. Je-li zůstavitel osobou se smyslovým postižením a nemůže-li číst nebo psát, projeví poslední vůli před třemi současně přítomnými svědky v listině, jejíž obsah musí být tlumočen zvláštním způsobem dorozumívání, který si zůstavitel zvolí, svědkem, který závěť nepsal; všichni svědci musí ovládat způsob dorozumívání, kterým je obsah listiny tlumočen. Zůstavitel zvoleným způsobem dorozumívání před svědky potvrdí, že listina obsahuje jeho poslední vůli. (§ 1535 odst. 2 NOZ)
3. V závěti pořízené osobou se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, budiž uvedeno, že zůstavitel nemůže číst nebo psát, kdo závěť napsal, kdo ji přečetl nebo tlumočil a jakým způsobem zůstavitel potvrdil, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Byl-li obsah tlumočen zvláštním způsobem dorozumívání, uvede se to v listině včetně údajů, jaký způsob dorozumívání zůstavitel zvolil. (§ 1536 odst. 1 NOZ).
4. Listinu podepíše i zůstavitel; nemůže-li psát, použije se § 563 NOZ obdobně. (§ 1536 odst. 2 NOZ).⁴

Čl. 6

Závěť pořízená veřejnou listinou

1. Zůstavitel může projevit poslední vůli ve veřejné listině. Pořizuje-li závěť v této formě osoba nevidomá nebo osoba se smyslovým postižením, která nemůže číst nebo psát, použije se § 1535 obdobně. (§ 1537 NOZ)
2. Kdo sepisuje veřejnou listinu o závěti, přesvědčí se, zda se projev poslední vůle děje s rozvahou, vážně a bez donucení. (§ 1538 NOZ)

Čl. 7

Závěť pořízená ve zdravotnickém zařízení

1. Pořídil-li zůstavitel pro případ smrti v době, kdy byl v péči zařízení, kde se poskytují zdravotnické nebo sociální služby, nebo kdy jinak přijímal jeho služby, a povolal-li za dědice nebo odkazovníka osobu, která takové zařízení spravuje nebo je v něm zaměstnána nebo v něm jinak působí, je povolání těchto osob za dědice nebo odkazovníka neplatné, ledaže se tak stalo závětí učiněnou ve formě veřejné listiny. (§ 1493 odst. 1 NOZ)
2. Mohl-li zůstavitel po ukončení péče takového zařízení nebo po uplynutí doby, kdy jinak přijímal jeho služby, bez obtíží pořídit ve formě veřejné listiny, odst. 1 se nepoužije, pokud jde o neplatnost závěti nebo dovětku. (§ 1493 odst. 2 NOZ)

Čl. 8

Úlevy při pořizování závěti

1. Kdo je pro nenadálou událost v patrném a bezprostředním ohrožení života, má právo pořídit závěť ústně před třemi současně přítomnými svědky. Totéž právo má i ten, kdo se nachází v místě, kde je běžný společenský styk ochromen následkem mimořádné události, a nelze-li po něm rozumně požadovat, aby pořídil v jiné formě. (§ 1542 NOZ)
2. Je-li důvodná obava, že by zůstavitel zemřel dříve, než by mohl pořídit závěť ve formě veřejné listiny, může zaznamenat jeho poslední vůli starosta obce, na jejímž území se zůstavitel nalézá, za přítomnosti dvou svědků. Za těchto podmínek může zaznamenat zůstavitelovu poslední vůli i ten, kdo je podle jiného právního předpisu oprávněn vykonávat pravomoci starosty. (§ 1543 NOZ)

---

⁴ § 563 NOZ:

(1) Pokud v písemné formě právně jedná ten, kdo nemůže číst a psát, ale je schopen seznámit se s obsahem právního jednání pomocí přístrojů či speciálních pomůcek nebo prostřednictvím jiné osoby, kterou si zvolí, opatří listinu podpisem; není-li s to se podepsat, učiní namísto podpisu před alespoň dvěma svědky na listině rukou nebo jinak vlastní znamení, ke kterému jeden ze svědků připsá jméno jednatelova.

(2) O svědcích platí § 39 obdobně.

(3) Nelze-li postupovat podle odstavce 1, vyžaduje se k jednání osoby, která nemůže číst a psát, forma veřejné listiny. Taková forma se vyžaduje i tehdy, stanoví-li zákon, že projev vůle jednatelova musí být na listině napsán vlastní rukou. Je-li toho jednatel schopen, připojí na zápis o svém právním jednání vlastní znamení.

§ 39 NOZ:

(1) Nemá-li prohlášení formu veřejné listiny, musí být učiněno soukromou listinou opatřenou datem a potvrzenou dvěma svědky; svědek o sobě uvede v potvrzení údaje, podle nichž ho lze zjistit.

(2) Svědky mohou být jen osoby, které na prohlášení a jeho obsahu nemají zájem a nejsou nevidomé, neslyšící, němé nebo neznalé jazyka, v němž je prohlášení učiněno. Svědci musí prohlášení podepsat a být schopni potvrdit schopnost prohlášení jednatelova a obsah jeho prohlášení.

(3) ...

3. Má-li pro to zůstavitel vážný důvod, může na palubě námořního plavidla plujícího pod státní vlajkou České republiky nebo letadla zapsaného v leteckém rejstříku v České republice zaznamenat zůstavitelovu poslední vůli za přítomnosti dvou svědků velitel námořního plavidla nebo letadla, popřípadě jeho zástupce, pokud mu v tom nebrání péče o bezpečnost plavby nebo letu. Platnost závěti nelze popřít tím, že zůstavitel neměl k pořízení závěti vážný důvod. (§ 1544 NOZ)
4. Při účasti v ozbrojeném konfliktu a vojenských operacích může zaznamenat poslední vůli vojáka nebo jiné osoby náležející k ozbrojeným silám velitel vojenské jednotky České republiky, nebo jiný voják v hodnosti důstojníka nebo vyšší, za přítomnosti dvou svědků. Byla-li závěť takto pořízena, nelze její platnost popřít. (§ 1545 NOZ)
5. Pořídil-li zůstavitel podle § 1543, 1544 nebo 1545, vyžaduje se, aby osoba, která záznam pořídila, jej také s oběma svědky podepsala a zůstaviteli za přítomnosti obou svědků přečetla a aby zůstavitel potvrdil, že jde o projev jeho poslední vůle. (§ 1547 NOZ)
6. Při pořizování závěti s úlevami mohou být svědky i osoby, které dosáhly patnáctého roku věku, a osoby, které byly ve svéprávnosti omezeny, pokud jsou způsobilé věrohodně popsat skutečnosti významné pro platnost závěti. Je-li závěť pořízena s úlevami, není její platnosti na újmu, že ji zůstavitel nebo svědek nepodepsal proto, že nemohl psát, nebo pro jinou závažnou překážku, je-li to v listině výslovně uvedeno. (§ 1548 NOZ)
7. Je-li zůstavitel naživu, pozbývá platnosti závěť pořízená podle § 1542 uplynutím dvou týdnů a podle § 1543, 1544 nebo 1545 uplynutím tří měsíců ode dne pořízení. Tyto doby však nepočnou běžet ani neběží, dokud zůstavitel nemůže pořídit závěť ve formě veřejné listiny. (§ 1549 NOZ)

Čl. 9

Vedlejší doložky v závěti

1. Zůstavitel může uvést v závěti podmínku, doložení času nebo příkaz. Směřuje-li vedlejší doložka jen k zřejmému obtěžování dědice nebo odkazovníka ze zjevné zůstavitelovy svévole, nepřihlíží se k ní. Nepřihlíží se ani k vedlejší doložce, která zjevně odporuje veřejnému pořádku nebo je nesrozumitelná. (§ 1551 NOZ)
2. Nepřihlíží se k vedlejší doložce, kterou zůstavitel ukládá dědici nebo odkazovníku, aby uzavřel či neuzavřel manželství, popřípadě aby v manželství setrval, anebo aby manželství zrušil. Zůstavitel však může zřídit někomu právo na dobu, než uzavře manželství. (§ 1552 NOZ)
3. Uděluje-li se někomu právo s nemožnou rozvazovací podmínkou, nepřihlíží se k ní. Ustanovení závěti, kterým se někomu uděluje právo s nemožnou odkládací podmínkou, je neplatné. (§ 1563 NOZ)
4. Omezí-li zůstavitel někomu právo doložením času a není-li jisté, zda čas nastane, platí zůstavěné právo za podmíněné. (§ 1564 NOZ)
5. Zůstaví-li zůstavitel někomu něco s připojením příkazu, posuzuje se příkaz jako rozvazovací podmínka, takže se zůstavění práva zmaří, nebude-li příkaz proveden, ledaže zůstavitel projeví jinou vůli. (§ 1569 odst. 1 NOZ)
6. Zákaz zcizení nebo zatížení zavazuje obtíženého, jen je-li nařízen na určitou přiměřenou dobu a odůvodněn vážným zájmem hodným právní ochrany, jinak může soud na návrh obtíženého rozhodnout, že se k zákazu nepřihlíží. Byl-li zákaz zapsán do veřejného seznamu, může obtížený požadovat, aby soud zákaz zrušil; soud návrhu nevyhoví, neprokáže-li se, že zájem na zrušení zákazu zřejmě převyšuje zájem na jeho zachování. (§ 1569 odst. 2 NOZ)
7. Příkaz může směřovat k prospěchu více osob bez bližšího určení i k veřejnému prospěchu. (§ 1572 NOZ)
8. Ustanovení, kterým zůstavitel dědici nebo odkazovníku přikáže s pohrůzkou ztráty nějaké výhody, aby závěti neodporoval, nemá právní účinky, jde-li jen o odpor proti pravosti závěti nebo proti výkladu jejího smyslu. (§ 1574 NOZ)

Čl. 10

Svědkové závěti

1. Svědci se zúčastní pořizování závěti takovým způsobem, aby byli s to potvrdit, že zůstavitel a pořizovatel jsou jedna a táž osoba. Svědek se podepíše na listinu obsahující závěť; k podpisu zpravidla připojí doložku poukazující na jeho vlastnost jako svědka a údaje, podle nichž ho lze zjistit. (§ 1539 odst. 1 NOZ)
2. Svědkem nemůže být osoba nespůsobilá, nebo osoba, která není znalá jazyka ani způsobu dorozumívání, v němž se projev vůle činí. (§ 1539 odst. 2 NOZ)

3. Svěprávnost je způsobilost nabývat pro sebe vlastním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat). (§ 15 NOZ) Plně svéprávným se člověk stává zletilostí. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku. Před nabytím zletilosti se plně svéprávnosti nabývá přiznáním svéprávnosti, nebo uzavřením manželství. Svěprávnost nabytá uzavřením manželství se neztrácí ani zánikem manželství, ani prohlášením manželství za neplatné. (§ 30 NOZ)
4. Světový soud může omezit svěprávnost člověka v rozsahu, v jakém člověk není pro duševní poruchu, která není jen přechodná, schopen právně jednat, a vymezí rozsah, v jakém způsobilost člověka samostatně právně jednat omezil. (§ 57 NOZ)

Čl. 11

Vyloučení dědiců

1. Dědic nebo odkazovník není způsobilý svědčit o tom, co se mu zůstavuje. Stejně není způsobilá být svědkem osoba dědici nebo odkazovníkovi blízká, ani zaměstnanec dědice nebo odkazovníka. (§ 1540 odst. 1 NOZ)
2. K platnosti ustanovení závěti učiněného ve prospěch některé z osob uvedených v odstavci 1. tohoto článku se vyžaduje, aby je zůstavitel napsal vlastní rukou, nebo aby je potvrdili tři svědci. (§ 1540 odst. 2 NOZ)
3. Ustanovení § 1540 platí obdobně i pro toho, koho zůstavitel povolal za vykonavatele závěti nebo kdo při pořizování závěti působí jako pisatel, předčítatel, tlumočník nebo úřední osoba. (§ 1541 NOZ)
4. Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí. (§ 22 NOZ)

Čl. 12

Určení podílů

1. Závěť je odvolatelný projev vůle, kterým zůstavitel pro případ své smrti osobně zůstavuje jedné či více osobám alespoň podíl na pozůstalosti, případně i odkaz. (§ 1494 NOZ)
2. Dědici případně celá pozůstalost, je-li povolán jako dědic jediný. Je-li povolán dědici zůstaven jen podíl, případně zbylá část pozůstalosti zákonným dědicům. (§ 1499 NOZ)
3. Je-li povoláno několik dědiců a podíly nejsou určeny, mají právo na pozůstalost rovným dílem. (§ 1500 odst. 1 NOZ).

Čl. 13

Náhradnictví

1. Zůstavitel může pro případ, že dědictví nenabude osoba, kterou povolal za dědice, povolat této osobě náhradníka; také náhradníkům může povolat postupně další náhradníky. Povolá-li zůstavitel takto několik náhradníků, dědí ten, který je ve výčtu nejbližší osobě, která dědictví nenabyla. (§ 1507 NOZ)
2. Omezení uložená dědici postihují také náhradníka, ledaže zůstavitel projevil vůli, že se tato omezení vztahují jedině k osobě dědice, nebo plyne-li to z povahy věci. (§ 1509 NOZ)
3. Zůstavitel může nařídit, že dědictví má přejít po smrti dědice nebo v určitých jiných případech na svěřenského nástupce jako následného dědice. Povolání za svěřenského nástupce se považuje i za povolání za náhradníka. (§ 1512 odst. 1 NOZ)
4. Nesvěřil-li zůstavitel při nařízení svěřenského nástupnictví dědici právo s dědictvím volně nakládat, je vlastnické právo dědice k tomu, co nabyl děděním, jakož i k tomu, co nabyl náhradou za zničení, poškození nebo odnětí věci z dědictví, omezeno na práva a povinnosti poživatele. To neplatí, je-li věc z dědictví zcizena nebo zatížena za účelem úhrady zůstavitelových dluhů. (§ 1521 NOZ)

Čl. 14

Započtení na dědický podíl

Při posloupnosti dědiců podle porřízení pro případ smrti nebo při zákonné dědické posloupnosti se započtení na dědický podíl provede, jen přikázal-li to zůstavitel projevem vůle učiněným ve formě předepsané pro porřízení závěti. (§ 1663 NOZ)

Čl. 15

Rozdělení pozůstalosti

Přidělil-li zůstavitel dědicům jednotlivé věci ze svého majetku, aniž výslovně přikázal, že pozůstalost musí být rozdělena, jak nařídil, nebo že povoláný dědic může přijmout jen, co mu bylo přiděleno, popřípadě že určitá věc má zůstat ve spoluvlastnictví dědiců, hledí se na jeho projev vůle jako na přání bez právní závaznosti. (§ 1694 odst. 2 NOZ).

Čl. 16

Požizovací nezpůsobilost

1. Nesvéprávný není způsobilý pořizovat, nejedná-li se o případy uvedené v § 1526 až 1528 NOZ. (§ 1525 NOZ)
2. Kdo byl ve svéprávnosti omezen tak, že není způsobilý pořizovat, může přesto platně pořídit v jakékoli formě, pokud se uzdravil do té míry, že je schopen projevit vlastní vůli. (§ 1527 NOZ)
3. Kdo byl ve svéprávnosti omezen, může v rámci omezení pořizovat jen formou veřejné listiny. Kdo byl ve svéprávnosti omezen pro chorobnou závislost na požívání alkoholu, užívání psychotropních látek nebo podobných přípravků či jedů nebo chorobnou závislost na hráčské vášni představující závažnou duševní poruchu, může v rozsahu omezení pořizovat v jakékoli předepsané formě, nejvýše však o polovině pozůstalosti. Zbývající část pozůstalosti případně zákonným dědicům; měl-li by však jako zákonný dědic dědit jen stát, může zůstavitel pořídit o celé pozůstalosti. (§ 1528 NOZ)

Čl. 17

Odkaz

1. Odkazem se odkazovníku zřizuje pohledávka na vydání určité věci, popřípadě jedné či několika věcí určitého druhu, nebo na zřízení určitého práva. Odkazovník není dědicem. (§ 1477 NOZ)
2. Odkaz zůstavitel zřídí tak, že v pořízení pro případ smrti nařídí určité osobě, aby odkazovníku vydala předmět odkazu. Odkazovníkem může být jen osoba způsobilá dědit. Povolá-li zůstavitel dědice s určením, že ten určitou věc dědit nemá, považuje se to za zřízení odkazu zákonným dědicům. (§ 1594 NOZ)
3. Každému z dědiců musí zůstat z hodnoty dědictví alespoň čtvrtina odkazy nezatížená. Zatíží-li zůstavitel dědice více, má dědic právo na poměrné zkrácení odkazu. (§ 1598 NOZ)
4. Zůstavitel může při odkazu nařídít náhradnictví nebo svěřenské nástupnictví. Pro takové případy se přiměřeně použijí ustanovení § 1507 až 1524 NOZ. (§ 1601 NOZ)
5. Má se za to, že odkaz byl odvolán, jestliže zůstavitel
  - a. odkázanou věc zničí, nebo ji zcizí a znovu nenabude,
  - b. odkázanou věc změní takovým způsobem, že to je již věc jiná, nebo
  - c. odkázanou pohledávku vymůže a vybere. (§ 1602 NOZ)
6. Má se za to, že odkaz nebyl odvolán, pokud odkázanou věc nabyla jiná osoba nebo byla-li odkázaná věc změněna či zničena mimo vůli zůstavitele. To platí i tehdy, vyrovnal-li dlužník zůstaviteli odkázanou pohledávku z vlastního popudu. (§ 1603 NOZ)

Čl. 18

Vykonavatel závěti a Správce pozůstalosti

1. Zůstavitel může závětí povolat vykonavatele závěti a případně určit, jaké má povinnosti a zda i jak bude odměňován. (§ 1553 NOZ)
2. Zůstavitel může povolat správce pozůstalosti nebo některé její části (dále jen "správce pozůstalosti") a případně určit, jaké má povinnosti a zda i jak bude odměňován. Povolání správce pozůstalosti vyžaduje formu veřejné listiny. Projev vůle, kterým byl správce pozůstalosti povolán, lze zrušit stejným způsobem, jakým se zrušuje závěť. (§ 1556 NOZ)

Čl. 19

Vydědění

Prohlášení o vydědění lze učinit nebo je lze změnit či zrušit stejným způsobem, jakým se pořizuje nebo ruší závěť. Stejným způsobem může zůstavitel prohlásit o některém z dědiců nikoli nepominutelných, jemuž svědčí zákonná dědická posloupnost, že pozůstalosti nenabude. (§ 1649 NOZ)

Čl. 20 **Zrušení závěti**

1. Zůstavitel má právo závěť nebo její jednotlivá ustanovení kdykoli zrušit. Závěť se zrušuje odvoláním nebo pořízením pozdější závěti. (§ 1575 NOZ)
2. Pořízením pozdější závěti se dřívější závěť ruší v rozsahu, v jakém nemůže vedle pozdější závěti obstát. (§ 1576 NOZ)
3. K výslovnému odvolání závěti se vyžaduje projev vůle učiněný ve formě předepsané pro pořízení závěti. (§ 1577 NOZ)
4. K odvolání závěti mlčky se vyžaduje zničení listiny, na níž byla závěť napsána. Zničí-li zůstavitel jen jeden z několika stejnopisů závěti, nelze z toho ještě usuzovat na její odvolání. (§ 1578 NOZ)
5. Byla-li závěť pořízena ve formě veřejné listiny, má zůstavitel právo požadovat kdykoli, aby mu závěť byla vydána; závěť lze vydat jen zůstaviteli osobně. Vydá-li se zůstaviteli závěť, považuje se za odvolanou; o tom zůstavitele poučí ten, kdo mu závěť vydal, a odvolání závěti i poučení poznamená na vydávané listině i ve svém spisu. (§ 1579 odst. 1 NOZ)
6. Byla-li závěť uložena do úřední úschovy, má zůstavitel právo požadovat její vydání; vydání závěti nemá právní následky podle druhé věty odst. 5 tohoto článku. (§ 1579 odst. 2 NOZ).

Čl. 21 **Mlčenlivost**

Kdo působil při pořízení závěti nebo jiném právním jednání, pro které tento zákon vyžaduje náležitosti jako pro závěť, jako pisatel, svědek, předčítatel, tlumočník, schovatel nebo úřední osoba, zachová o obsahu zůstavitelovy vůle mlčenlivost, ledaže je zřejmá jiná vůle zůstavitele; poruší-li tuto povinnost, odčiní zůstaviteli újmu, kterou mu tím způsobil. (§ 1550 NOZ)

Čl. 22 **Závěrečná ustanovení**

1. V případě úmrtí duchovního je děkan nebo generální vikář povinen co nejrychleji vyzvednout závěť z místa, kde byla uložena, a informovat o ní vhodným způsobem zástupce pastorační či ekonomické rady farnosti a pozůstalé. Považuje-li to za vhodné, může jim předat opis závěti.
2. Pokud se o pohřeb duchovního nepostará děkan nebo generální vikář, je povinen vhodným způsobem co nejrychleji sdělit existenci závěti tomu, kdo se o pohřeb stará, a považuje-li to za vhodné, předat mu její opis. Současně musí předat soudnímu komisaři (světskému notáři) provádějícímu dědické řízení na jeho výzvu stejnopis závěti. Před předáním stejnopisu závěti je třeba vyhotovit její opis a ten uchovat.
3. Stará-li se o pohřeb duchovního děkan nebo generální vikář, je povinen se soudním komisařem v řízení o dědictví přiměřeným způsobem spolupracovat i jinak, a to za součinnosti dalších duchovních či jiných osob činných v církevních právnických osobách, je-li to třeba.
4. V případě úmrtí generálního vikáře a ostatních vikářů použije diecézní biskup odst. 1. až 3. tohoto článku přiměřeně.
5. Tato instrukce nahrazuje Instrukci pro vyhotovení závěti pro duchovní v brněnské diecézi čj. Ep/0556/07 ze dne 12. 5. 2007.
6. Tato instrukce nabývá účinnosti dnem zveřejnění v ACEB.

V Brně dne 4. 6. 2014.
Čj. Ep/0602/14

Ing. Jiří Doffek, Ph.D.
kancléř

Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle
diecézní biskup brněnský

PŘEDLOHY K VYHOTOVENÍ ZÁVĚTI

Předloha č. 1 – Vzor vlastnoruční závěti s jedním univerzálním dědicem:

<p>Závěť</p> <p>Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:</p> <p>Dědicem veškerého svého majetku ustanovuji Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno, IČ 00445142.</p> <p>V Hevlíně dne 7. března 2006.</p> <p style="text-align: right;"><i>Josef Novotný</i></p>

Předloha č. 2 – Vzor vlastnoruční závěti s více univerzálními dědici:

<p>Závěť</p> <p>Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:</p> <p>Dědici veškerého svého majetku ustanovuji Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno, IČ 00445142 a Římskokatolickou farnost v Hevlíně. Každému z uvedených dědiců odkazuji jednu polovinu svého veškerého majetku.</p> <p>V Hevlíně dne 7. března 2006.</p> <p style="text-align: right;"><i>Josef Novotný</i></p>

Předloha č. 3 – Vzor vlastnoruční závěti s více singulárními dědici a jedním univerzálním:

<p>Závěť</p> <p>Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:</p> <p>Dědici svého osobního automobilu Škoda Favorit, poznávací značky BOO 32-51, ustanovuji svého synovce Jana Jana, rodné číslo 510608/230, bytem Výletní 8, Brno</p> <p>Dědičkou obrazu od akademického malíře Kamila Skotáka „Paříž“, ustanovuji svou neteř Janu Velkou, rodné číslo 526112/450, bytem Výstavní 17, Břeclav.</p> <p>Dědicem veškerého svého ostatního majetku ustanovuji Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno, IČ 00445142 a Římskokatolickou farnost v Hevlíně. Každému z uvedených dědiců odkazuji jednu polovinu veškerého svého ostatního majetku.</p> <p>V Hevlíně dne 7. března 2006.</p> <p style="text-align: right;"><i>Josef Novotný</i></p>
--

Předloha č. 4 – Vzor vlastnoruční závěti s náhradním dědicem:

<p>Závěť</p> <p>Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:</p> <p>Dědicem veškerého svého majetku ustanovuji svého bratra Jiřího Novotného, rodné číslo 281006/258, bytem Pruská 17, Mikulov.</p> <p>Pokud by se výše uvedený dědic mé smrti nedožil anebo by z jiného důvodu nenabyl dědictví, ustanovuji jako náhradníka Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno, IČ 00445142.</p> <p>V Hevlíně dne 7. března 2006.</p> <p style="text-align: right;"><i>Josef Novotný</i></p>

Předloha č. 5 – Vzor vlastnoruční závěti s podmínkou a s odkazem:

Závěť

Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:

Dědici svého osobního automobilu Škoda Fabia, poznávací značky 4B2 1111, ustanovuji svého synovce Jana Novotného, rodné číslo 510608/230, bytem Výletní 8, Brno, pod podmínkou, že úspěšně ukončí své vysokoškolské studium.

Dědicem veškerého svého ostatního majetku ustanovuji Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno,
IČ 00445142.

Biskupství brněnské je povinno vydat mému synovci Petrovi Novákovi, rodné číslo 520408/123, bytem Pruská 9, Mikulov, mou sbírku známek.

V Hevlíně dne 7. března 2006.

Josef Novotný

Předloha č. 6 – Vzor vlastnoruční závěti s určením času:

Závěť

Já podepsaný Josef Novotný, rodné číslo 261020/123, farář v Hevlíně, pořizuji pro případ své smrti a po zralé úvaze tuto závěť:

Dědici svého osobního automobilu Škoda Fabia, poznávací značky 4B2 1111, ustanovuji svého prasnynovce Jana Jana, rodné číslo 910608/2304, bytem Výletní 8, Brno, poté co dovrší 18 let svého věku.

Dědicem veškerého svého ostatního majetku ustanovuji Biskupství brněnské, se sídlem Petrov 8, Brno,
IČ 00445142.

V Hevlíně dne 7. března 2006.

Josef Novotný